

ኣብ ቁልዕነት ዝወሃቡ ክታቢታት ውሑሳት እዮም Childhood Vaccines are Safe

ውላድኩም ሓልዉ። ኩሎም ክታቢታቶም ኣብ ግዚኦም ይውሰዱ። እቶም ክታቢታት ናጻ እዮም። ቆጻራ ንምሓዝ ኣብ ከባቢኹም ዝርከብ ኣሃዱ ህዝባዊ ጥዕና ወይ ኣላዩ ክንክን ጥዕና ደውሉ።

እንታይ ከምትፈልጡ፣ ኣረጋግግጹ። ነዞም ዝሰዕቡ ሓረጎች ብዛዕባ ውሕስነት ክታቢታት እወ ወይ ኣይፋል መልሱ።		
ክታቢታት ንውላደይ ውሑሳት ምዃኖም ይፈልጥ እዮ።	እወ	ኣይፋልን
ክታቢታት ኣዝዮም ውሑሳት ምዃኖም ይፈልጥ እዮ፣ ውላደይ ኣብ ሓደ እዋን ካብ ሓደ ንላዕሊ ክታቢት ክረከብ ይኸእል እዮ።	እወ	ኣይፋልን
ነፍሲ ወከፍ ዕስለ ክታቢት ንውሕስነት ከም ዝምርመር ይፈልጥ እዮ።	እወ	ኣይፋልን
ክታቢታት ኣውጥዞም፣ ማልቲፕል ስክለሮሲስ፣ ወይ ሸኮርያ ስለዘዩስዕቡ ውሑሳት ምዃኖም ይፈልጥ እዮ።	እወ	ኣይፋልን
ክታቢታት ጎናዊ ሳዕቤናት ንኸይህልዎም ከምዝምርመሩ ይፈልጥ እዮ።	እወ	ኣይፋልን
ካብዞም ኣብ ላዕሊ ዝተጠቐሱ ዝኾነ ይኹን 'ኣይፋልን' ዝብል መልሲ እንተሃልይኩም፣ ተወሳኺ ንምፍላጥ ኣንብቡ።		

ክታቢታት ውሑሳት ድዮም?

እወ። ክታቢታት ንውላድካ ውሑሳት እዮም። ገሊኦም ካብ ዝደኸሙ ወይ ዝሞቱ ጀርምታት ከም ባክተርያ ወይ ቫይረሳት ዝተሰርሑ ኮይኖም፣ ገሊኦም ድማ ካብ ፕሮቲናትን/ወይ ፖሊሳካራይድን (ዝተሓዋወሱ ሸኮራት) ዝተሰርሑ እዮም። ክታቢታት ውላድካ ብቲ ሕማም ከይተትሓዘ ካብ ጎዳእቲ ጀርምታት መከላኸሊ ክሃንጽ የኸእሎ።

ክታቢት ልክዕ ከም ጥዕና ዘለዎ ምግብን ጽሑይ ማይን ውላድካ ጥዕናኡ ንኸክሎ ይሕግዝ። ኩሎም ኣብ B.C. ብጥዕና ካናዳ ዝጸደቁ እዮም።

ክታቢታት ዝተመርመሩ ድዮም?

እወ። ንውላድኩም ውጽኢታውን ውሑስን ዝኾነ ሓድሽ ክታቢት ምግባር ብዙሕ ዓመታት ይወስድ እዮ። ክታቢታት ቅድሚኒ ንሰባት ምሃብም ብዙሓት ናይ ድሕነት ምርመራታት ክሓልፉ ኣለዎም።

ሓድሽ ክታቢት ኣብ ሰባት ንኸምርመር ድሉው ክኸውን ከሎ፣ መጀመርታ ንውሑዳት ሰባት ዝወሃብ መጠንን ውሕስነቱን ንምፍታሽ እዮ። ብድሕሪኡ ንዝበዝሑ ሰባት፣ ከም ኣማኢት ወይ ኣሸሓት ሰባት፣ ውሑስን ውጽኢታውን ምዃኑ ንምርግጻጽ

ይወሃብ። ብሰንኪ ጸገማት ድሕነት ክታቢት ክወስዱ ዘይግባእ ሰባት እንተሃልዮም፣ እቲ ክታቢት ክጸድቕ ከሎ እዚ ይግለጽ።

ሓደ ክታቢት ኣብ ጥቕሚ ንኸውዕል ምስተፈቐደ፣ ድሕንነቱ ይከታተል። ነፍሲ ወከፍ ዕስለ ወይ 'ሎት' ክታቢት ቅድሚኒ ኣብ ጥቕሚ ምውጻሉ ብጥዕና ካናዳ ይምርመርን ይጸድቅን። ድሕሪ ክታቢት ዝፍጠሩ ኣሉታዊ ተርእዮታት፣ ወይ ክህልዉ ዝኸእሉ ጎናዊ ሳዕቤናት፣ ኣብ ነፍሲ ወከፍ ኣውራጃን ግዝኣትን ካናዳ፣ ከምኡ'ውን ንፌደራላዊ መንግስትን ውድብ ጥዕና ዓለምን ይሕበሩ። መጠን ናይዞም ኣሉታዊ ተርእዮታት ይትንተንን ነፍሲ ወከፍ ከቢድ ፍጻመ ብዝርዝር ይግምገምን።

ብቲ ሕማም ካብ ምትሓዝ ክታቢት ምውሳድ ውሑስ ድዮ?

እወ። ካብቲ ብሕማም ዝመጽእ ሓደጋ ካብቲ ብክታቢት ዝመጽእ ጎናዊ ሳዕቤን ኣዝዩ ዝባዕዩ እዮ። ኣብ መላእ ዓለም ዝርከቡ ሰበሰባትን ጥዕና ንውሕስነት ክታቢት ኣዝዮም ኣርዚኖም እዮም ዝወስድዎም። ስለዚ ድማ እዩ ኩሉ ወላዲ ድሕሪ ምውሳድ ክታቢታት ዝኾነ ዘይተለመደ ወይ ዘይተጸበይዎ ጎናዊ ሳዕቤናት እንተ ኣጋጢሙ፣ ናብ ወሃቢ ክንክን ጥዕናኡ ክድውል ዝሕተት።

ድሕሪ ክታቢት ምውሳድምም ንህይወት ኣብ ሓደጋ-ዘእቱ ኣለርጂ ክህሉ ኣዝዩ ሳሕቲ ዝረእ ተኸእሎ ኣሎ፣ ካብ ሚልዮን

ትሕቲ ሓደ እዩ። እዚ እንተድኣ ኣጋጢሙ፣ እቲ ክታቦት ምስተወሃበ ኣብ ውሽጢ ደቓይቕ ክኸሰት ዝያዳ ተኸእሎ ኣሎ። ነዚ 'ዩ ድማ ውላዶም ምስተኸተበ ን15 ደቓይቕ ኣብ ክሊኒክ ወይ ቤት ጽሕፈት ኣልዩ ክንክን ጥዕና ንክጸንሑ ዝሕተቱ። ኣላዩ ክንክን ጥዕናኡም ነዚ ግብረ-መልሲ ንምሕካም ድሉው እዩ።

ውላዶም ኣብ ሓደ እዋን ካብ ሓደ ንላዕሊ ክታቦት ምውላድ ውሑስ ድዩ?

እወ። ውላድኩም ኣብ ሓደ እዋን ብዙሓት ክታቦታት ዝወስድ እኳ እንተኾነ፣ መብዛሕትኡ ጎናዊ ሳዕቤናት ቅልል ዝበለ ክኸውንን ንሓደ ወይ ክልተ መዓልቲ ጥራይ ዝጸንሕን ክኸውን እዩ። ልሙዳት ጎናዊ ሳዕቤናት ትሑት ረስኒ ወይ ቃንዛ ኣብቲ ክታቦት ዝተወሃበሉ ቦታ ክጠቓልል ይኸእል እዩ።

ኣብ ካናዳ ብብዓመቱ ብሚልዮናት ዝቐጸሩ ክታቦታት ይወሃቡ። እቶም ክታቦታት ኣዝዮም ውሑሳት እዮም። ካብ ክታቦታት ዝመጽኡ ከበድቲ ጎናዊ ሳዕቤናት ኣዝዮም ሳሕቲ እዮም።

ክታቦታት ሕማም ወይ ሕማም የስዕቡ ድዮም?

ኣይፋልን፣ እቲ ዝበለጸ ዝርከብ ሳይንሳዊ መርትዖ ከም ዘመልከቶ፣ ክታቦታት ንኣውቲዝም፣ ማልቲፕል ስክለሮሲስ፣ ሕማም ሸኮር፣ ሃንደበታዊ ሞት ዕሸላት ሲንድሮም (SIDS) ወይ ካልእ ሕማማት ከም ዘየሰዕቡ ይሕብር። እዞም መጽናዕታት ኣብ ኢንሲቲጥት ሕክምና ሃገራዊ ኣካዳሚያት ዝተለጠፉ እዮም

<https://nap.nationalacademies.org/author/HMD/health-and-medicine-division>

ሓደሽቲ ክታቦታት ካብ ዝኣረጉ ክታቦታት ውሑሳት ድዮም?

እወ። ኣብ ሳይንስ ዝተራእየ ምዕባሊታት፣ ክታቦት ብኸመይ ከም ዝሰራሕ ኣመሓይሹ እዩ። ሕጂ ክታቦታት ነቲ መከላኸሊ ንምሃብ ዘድሊ ክፋል ስርዓተ ምክልኻል ጥራይ ዘነቓቕሑ ውሑድ ንጥረ ነገራት ዝሓዙ እዮም። እቲ ዝበለጸ ኣብነት ናይ ከምዚ ዓይነት ለውጢ፣ ክታቦት ረስኒ (ዓባይ ሰዓል) እዩ። እቲ ቅድሚ 1997 ዝተጠቐመሉ 'ምሉእ ዋህዮ' ክታቦት፣ ካብ ምሉእ ባክተርያ ፐርቱሲስ ኣስታት 3000 ፕሮቲናትን

ፖሊሳካራይድን ዝሓዘ እዩ። ኣብዚ ሕጂ እዋን ኣብ ካናዳ ዝጥቀሙሉ ዘለዉ ክታቦታት ካብ 3 ክሳብ 5 ፕሮቲናት ጥራይ ዝሓዙ እዮም። እዚ እም ንመከላኸሊ ዘድልዩ ክፋላት ስርዓተ ምክልኻል ጥራይ እዮም ዘነቓቕሑ፣ ውሑድ ጎናዊ ሳዕቤናት ድማ የስዕቡ።

ንተወሳኺ ሓበሬታ

ንተወሳኺ ሓበሬታ ብዛዕባ ክታቦት፣ ኣብ ImmunizeBC <https://immunizebc.ca/> ተወክሱ። ንተወሳኺ ሓበሬታ ብዛዕባ ክታቦት ህጻናት፣ ነዞም ዝስዕቡ ርኣዩ፡-

- [HealthLinkBC File #50a Your Baby's Immune System and Vaccines](#)
- [HealthLinkBC File #50b The Benefits of Immunizing Your Child](#)
- [HealthLinkBC File #50d Childhood Vaccines: What is in the Vaccines and Why](#)
- [HealthLinkBC File #50e A Better Immunization Experience for Your Child](#)

